

Király László zsoltar-kantátája • A Zeneakadémia Nagytermében az Országos Rabbiképző Zsidó Egyetem Goldmark kórusának közelmúltban megrendezett hangversenyén került sor Király László héber szövegű zsoltar-kantátájának ősbemutatójára. A kantáta Ádám Emil, a kórus alapító karnagya születésének 100. évfordulójára készült. A kompozíciót előadták a németországi Seesen-ben is, A Zsinagógai Zenei Napok keretében.

A Fiatal Szerzők Európai Fórumának 2005-ös tanácskozása Budapesten • A franciaországi Les Rencontres (Európai Kulturális Városok és Régiók Szövetsége) immár 10 éve munkálkodik az EU tagállamaiban a helyi és regionális szereplők közti kulturális együttműködések ösztönzésén. A szervezet idén 2005. április 21-24 között a XII. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivállal egyidőben fővárosunkban rendezte meg a Fiatal Szerzők Európai Fórumának ez évi tanácskozását. A rendezvényen Zala megye, valamint a Nyugat-dunántúli Régió képviselőiben vettem részt (a megye egyedülként, a régió három társammal együtt delegált).

A csütörtöki nap nyitóeseménye számomra délután a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál keretében a Kongresszusi Központban Paolo Coelho Nobel-díjas brazil íróval rendezett beszélgetés volt. Paolo Coelho személyében rendkívül közvetlen és érdekes embert ismerhettünk meg, aki nem fáradt rutinnal válaszolgatott, hanem úgy tűnt, valóban fontos számára, hogy regényeit kik olvassák. A standok között örömmel fedeztem fel a Romániai Magyar Könyves Céh pavilonját, ahol rendkívül színvonalas kiadványokat láttam. Találkoztam az erdélyi testvérvárosunkat, Marosvásárhelyt képviselő, lapunkban is publikáló Sebestyén Mihály íróval, aki, mint legutóbb a határon túli magyar kiadók lendvai tanácskozásán, a Pannon Tükör munkatársainak mielőbbi baráti látogatását szorgalmazta. Ugyanígy régi ismerősként üdvözöltem az elsősorban szépirodalmi és vallási tárgyú kiadványokra szakosodott kolozsvári Koionia Kiadó fiatal tulajdonosát. A Nemzetközi Könyvfesztivál hivatalos nyitófogadására csütörtök este a Petőfi Irodalmi Múzeumban került sor. Itt sikerült konzultálnom néhány francia vendéggel, a tanácskozást szervező alapítvány munkatársaival, akiktől meghívást kaptam a jövőre esedékes újvidéki (Novi Sad) konferenciára. A PIM igazgatónöje, Csorba E. Csilla köszöntő szavai után a nyitó ülés az irodalmi alkotást, a fiatal szerzők lehetőségeit tárgyalta a Les Rencontres elnöke, Roger Tropeano vezetése mellett. A résztvevők anyanyelvi sokszínűsége miatt a magyar, angol és francia nyelvű előadások, hozzászólások értését szinkrontolmafcok segítették. A nyitó ülésen Menyhért Anna, a JAK elnöke, Mario Baudino olasz író és Hugh Look tartott előadást. Mario Baudino elsősorban hazai tapasztalatait osztotta meg a közönséggel, míg Menyhért Anna a fiatal magyar szerzők publikációs lehetőségeiről beszélt. Hugh Look *A kiadás az EU-ban* című projektoros beszámolója szociológiai elemzésként elsősorban adatokra épült. Számomra ezek közül a legmegdöbbentőbb az a 2001-es kimutatás volt, miszerint az EU országaiban élő megkérdezett fiatalok közül ez évben 13% több, mint 8 könyvet olvasott, 15% 4-8 között, 39% 2-4 között, míg a válaszadók harmada, 33% kevesebb, mint kettőt. Ez az arány nagyjából megfelel a magyarországi viszonyoknak és sajnálatos, hogy az olvasás mellőzése már az egyetemi bölcsészhallgatók körében is tapasztalható.

Az előadásokat követő kerekasztal-beszélgetésen a kiadás európai helyzete és a felmerülő problémák kerültek tárgyalásra. André Schiffrin, az Amerikai Egyesült Államokból érkezett író és független kiadó hazája és Európa kiadási lehetőségeiről beszélt, Zoran Hamovic, a szerb-montenegrói CLIO Kiadó vezetője pedig honi tapasztalatait osztotta meg velünk. Mezey Katalin levezető elnöknő, az Írók Szakszervezetének főtárgyalója a rendszerváltozással cenzúráról való függéséből kilépett, megváltozott magyar könyvkiadási helyzetről szólt. Példaként említette, hogy az utóbbi három év legnépszerűbb magyar írói közül ketőnek – Márai Sándorról és Wass Albertről van szó – szövegei csak a rendszerváltozás után váltak az olvasók számára legálisan hozzáférhetővé.

A kerekasztal-beszélgetés után az ugyancsak Nyugat-dunántúli régiót képviselő fiatal költővel, Szalai Zsolttal, a tehetséges pályakezdő alkotók folyóirat-közléseinek lehetőségeiről beszélgettem. A Fiatal Szerzők Európai Fórumának budapesti tanácskozását összességében rendkívül hasznosnak értékelem. A kiváló szakmai előadókhoz köszönhetően betekintést nyerhettem az EU kiadási rendszerébe és a fiatal szerzők – akik a jövőben ezt a rendszert alapvetően meghatározzák – publikálási lehetőségeinek módjaiba (különös tekintettel az állami, kiadói támogatásokra, különböző pályázatokra). Itt szerzett ismereteimet remélhetően fel tudom használni a régió és a történelmi Zala megye fiatal szerzőinek érdekében.

Szemes Péter

Ifjúsági regény az 1956 forradalomról • A Móra Ferenc Könyvkiadó a Tavaszi Könyvfesztiválra jelentette meg Lackner László: A skorpió jegyében, avagy kamaszkorunk forradalma című ifjúsági regényét, amely 1989-es első kiadás átdolgozott, bővített változata. Péntek Imre – a kötet egyik lektora – a következő gondolatokkal ajánlja az olvasók figyelmébe a könyvet:

„Felbecsülhetetlen értékű, kegyes ajándéka a sorsnak, ha tizenévesként átélhetjük a történelem sorsformáló, megrendítő pillanatait. Ezt jelentette nekem tizenhárom évesen az 1956-os forradalom és szabadságharc” – nyilatkozta a szerző.

A könyv ezen napok élményeiből építkezik és elmeséli, ahogy egy átlagos nagyközség kamaszai körül felbolydul a világ: Budapesten, majd az egész országban fellángol a forradalom. A szomszédos laktanyából fegyverek garmadája kerül az emberek – és a gyerekek – kezébe, ettől a pillanattól bármi megtörténhet. A felnőttek szervezik a falu védelmét a támadó szovjet harckocsikkal szemben, eközben a fiúcsapat élete értelmét, a Kerka-parti bunkert készül visszafoglalni az elleneséges bandától – most már természetesen igazi fegyverekkel. A főhős Cila, ebben a felfordult, forrongó világban találkozik élete első szerelmével, Valival.

Vajon a kettős tragédia felé sodródó történések hol és hogyan zárulnak? Tudjuk, a nemzeti tragédia bekövetkezett, de kinek milyen személyes veszteséget kellett még elszenvednie?

A könyv izgalmas, szellemes és lírai töltetű kamaszregény, amely árnyaltan ábrázolja, hogy mit jelentett a magyar embereknek az 1956-os forradalom?”

A szerző dedikálta a kötetét több alkalommal a Kongresszusi Központban a könyvfesztiváli rendezvényeken, valamint Zalaegerszegen a Keresztury Könyvesboltban.

A szerző dedikál Budapesten a könyvfesztiválon

Nagykanizsai versantológia • A közelmúltban jelent meg a Nagykanizsán és környékén élő költők antológiája, Lélekírók címmel, József Attila 100. születésnapja előtt tisztelegve. A kötet az Aranyecset Irodalmi, Képzőművészeti, Előadóművészeti és Zenei Egyesület gondozásában jelent meg, Kardos Ferenc szerkesztésében. (A hátsó borító, Károlyfi Zsófia munkája.)

József Attila-konferencia • A Maribori Egyetem Magyar Nyelv és Irodalom Tanszéke, a Ljubljana Magyar Nagykövetség és a Maribori Magyar Kultúrklub Ljubljánában, a Maribori Egyetem Magyar Tanszékén május 12-én egész napos konferenciát rendezett Kortársunk, József Attila (Attila József – Nas sodobnik) címmel. Előadást tartott H. Nagy Péter (JPTE, HU): J. A. megkettőzései – egy olvasásalakzat nyomában, Németh Zoltán (Eperjesi Egyetem, SK): József Attila 1945 után írt posztmodern versei (Parti-Nagy átiratok), Zágorec-Csuka Judit (Lendva, SLO): József Attila költészetének posztmodern hatása a muravidéki magyar költőkre, Péntek Imre (Zalaegerszeg, HU): Közelítések egy fordulóponthoz (Az a bizonyos 1931-es év József Attila életében és pályáján), Bence Lajos (Lendva, SLO): Szervesülő idő, mozduló tárgyak (J. A. expresszív motívumvilágának néhány vonatkozása), L. Varga Péter (HU): Szocializmus vagy retorika, Varga József (SLO): József Attila költészete a szlovéniai kétnyelvű – szlovén-magyar – oktatásában, Klujber Brigitta (Lendva, SLO): József Attila költészete az oktatásában, Hagymás István (Lendva, SLO): Szinkronicitások József Attila életében és életművében. A tanácskozás programját színesítette Würtz Ádám kiállítása, József Attila verseire készített grafikai lapjaiból.